

Na govedo pobet ob
 kuro uroin na par
 grata rajou kin, ako so
 rajne precej zametka,
 è je noster rajtliu, ve
 prestreže namno upriš
 ali Valuk, in to va rezaj
 nit lovneni goved.

Pomaga.

Metlajove in gajjone
 ovce ločjo smed ève in
 provajo.

V. 83. 4
2. II.

Maiho majo pri usah his.
manetam, in de hi maiho his
privat' jim dajo frinega
mella u porodo za maiko.
No je maika hodj stara, ji dajo
iz melle ene žlisa ali dve želi,
stara maika hodj obrata.

☑
jse mamu hodj porokko;
eni jih majo za jago, mesar
da mu žvino poroga gonit.
no premožnik hišah jih
majo za vabto.

Največ se pri nas redi goved,
vin in kokaš. To žat
majo pri mak domaiji.
Dvo'nce pri nižast nimamo,
majo jih smetje ki so so
gruč in, de majo paro in
katerja. Opustat so jih slo
zelet. Kozo ima Habien
gostai.

✓
Kaver kokus koka in oino met
juške, jamo ji valit deset do
petrajit jajz, ki mozjo hit
ov kokuš ko nozjo iz petelinom.
Pisētam vajemo zohat usen,
Kokusam zerne, nekter jem
Kuhajo osv, wa grede nozjo
na vilje, nekto majo kurrike.

V. 57

2. 6.

Pirnato žival namo samo
kolcu, vedko se najraje golob
in drug doma tri. Kolcu
nam nesejo jajca in same
brez pasterja hodiš okoli
doma po vertih in košeninah,
posebno, kaver majo petelina
(vovnila) peče jih delci na
vine in ugmajno ker je pasu.
Ko jajce iz gnezlov pobera mo
primo dva ali tri podopitke
de se nam nepravstajo kolcu.
ker one vade krivaj nesejo
dajo jajca, in valija pičke.

Novije revije ker gospodarji
so bliz ceste. In imajo konjice
in vožno glesom, vinom,
ali kakšen drug zaslužek
na cest. Futrajo, in napravajo
jih futraji, opovne, žvečer
in posebno Haber grede
iz doma na delo in med
vožno; s senom, letjo, otavo,
napravljajo jim gobanje, pome-
rano proužanje in drobno črno
rezance, če ovna ni, dobijo
vehle ušenične strobe, ali
šrotano turriso.

Strežljajo konjice žvino
usah van posebno posebno
grede na cesto iz doma.

Operejo jo in omijejo Haber
pride klatna in provalana
daru.

Konje revijo ker gospodarji
so bliz ceste. In ker imajo
koncijo in vojno zherom,
vinom ali kakšen drug
zastužk na cest.

Kdor ima konje nima volov,
vela voma na nivaš konji.
Pri ob orav in olak jih
hoj obrajtajo, kakor volovsko
švino. Konj ima kol dvoj
stopel, uprezjen je ukornat

Konje redijo Ker gospodarji
so bliz ceste in imajo konje
sterom in vinom ali kakšen
drug zastupk na cest.

Kdor ima konje nima volov.
Vela doma na nivalah konji.
pri orav in vlak jih bolj
obrajajo, kot volovsko
živino. Konj ima bolj volh
stopal manj zemljo orha
in razprnka postro Ker
so breznate nive za orav.
Konje fukajo ^{in napajajo} jutrej, opovne
in quere senom in deteljo,
dajajo jim zobanje rezanco
pomerano govram, če tega ni
iz učenimim volelim otrobmi
ali, notano turmo.

Prehelne Kobile so unari
stoki redke, konje konaje,
jo na rejnik na vgerkem
in na Hervarškem.

✓
Korjci stojijo nital za uvrste
zotrkanam privesan z jaslan.
Govejo žvino mamno ublenih
na forželnih prijetih jaslan.
Tetele, boze in ovce, (Kvor
nima ovčabla) zapravamo ali
dvarno u zlesam pregrajene
bleve nital: svene so usvi z
nabih, rejne, plemene, pre-
nie sprasi make poselej.
Prer' venjakem je ograjen
dvorisč ali gorica Komor se
pobit svene' spušajo in sem
mečjo frišno vslajo zleser,
slak, orat, mleč, detetjo ali
hajevko, regret, lunc, zehje, d.v.

✓
Kto se tele uležje, ali: ko ima
krava teleta; taka krava se
imenuje mlada. Ako se
živina pase, ostane mlada
krava se hlev pri telet ali
jarlih dva tri dni, napaja
se noter; klave se ji bolj
klaje, in dobiva iz skafa
ali pomirka, ve bolj persti
persti; to je: bolj pomuze,
ali, ve 'ma nei mleka.
Teleta ki se za bel reči,
in se proda mesarju star
šter ali pet tednov, se mu
mal ali nei ne omuzava,
ve se bolj poreči. Tem ki
jih mislijo reči za plene, se
napov umuzava; teliam pstijo
zaje osem, deset, juncam
anajit, vnanajit tednov.

Klaj se je krava pojala in se je
gnala k jumi, ve je stala; presica
hukala in je stala pri pristi:

Dobro se zametka Klaj bo brest,
prestejejo se terni in volci dan.

Bo gajeta pripuhat polkava se

jima bož Klaja; Krava boliva

zlo černo nameranco ali rezanco,

če ne samo lepo ino ali otavo,

ve hi bož perpitila, umes volci

tuw iz grominka ali Klafa.

Kaver je na ajt, ve bo mela teleta,

kerhijo ve ji Kus pomoga, ve se

tele ne zavai, bo gre na svet; jo

verer: iz forželna, ve bož obliže

teleta, vajo ji pit iz meninim

strel oblojeno uolo, če se pozim

jo pogrejejo: polkavejo ji stane

ali lepega ma, pomovze se, ve

tele ne volci zasvedenja starza

mella. Priaka se, ve se Krava

potrel, ve se strelne veržejo

proci, pokovljejo v gnoj ali u

zembjo.

Breza presna voliva dobro
vložjen repnik u korit. Ko se
gnezdi nastilajo si vlistjem, kes
hevrat mastu ne sme bit, kes
hi se mladci šipki prase zaple-
tal noze; posebno merkajo na
presno, ve mladih prasco ne
pohov, in ne utlai ali celo
poje. Prase ko so porost
tevno star zainejo prvdajit,
kes ostenejo doma za vreme, jis
iz omim tevnom zainejo
odstavlat.

✓
Ovce se prezivijo pozim
in polet na pas, če je le
kopno. Pozim ko je kratki
dan, so ves dan zunej na
pas; polet ko je dolg dan
in opovrne uročina jih seva,
jo in usajirajo vam v kluce.
Najrajše jih polet ko je vroče
na po dva krat, pozim pa
po jenkrat na dan. Klavejo
jim po dva krat seno, strniš,
ajlovko, plevec in veje.

Strižejo ovce o subem
uremen po dva krat na leto.

gospodari gledajo, če dobijo za
pleme dobre prave sorte žvino
uhlen. Aho se ugneje med
čvo kak približave, če se ne
gmera, če je šantov, če ima
lulo, ali je vov uparn, če
je hrava jalova, če ostane
ozimka, če se telica na poja,
in nei takih tavlov.

Taka žvina se poveži in
prova za dobel mesarju.

Ho se svene žene kam, naj
ga žē Kupi šis za plēme,
ali, e se pveisa kuka, e se
žene 2 mežjase. se šliē:

Mda cep, cep, cep! na, na, na!

Maike šliēmo: nuc, nuc,

nuc! ali: mar, mar, mar!

Pran pravins: ta, ta, to!

✓ Presički skratkim rucam
na viskih nogah, val jels'
in se dobro revijo.

Plemenitim svenam se deja
zutevej, upovne in zvečer kuka,
ktera se obloj; za predpovlancu
in malo pozim posušena pajer,
ka, polet in jesen frišna; namest
pajarke so zarič kmetje sjet in
svenam klast regnet, ko ga
zmanjka se naplene mleč, slab,
orot, naterga seje ali vehe in pera
u zevrič, na puli stara solata,
in jesen se volvi kaka žrela luvā.

Tebe se imenuje doktor zga;
juni ta čas, de se mi delat, in
potem ga Uličejo po primku
Ukopčiji se imenuje nov
kolonjak; ker ima se dva
mala zoba; krajčnik ima pa
le po jenzga, kateri mu se
ta odzade, pravjo: de je nov
novonov

Albo se oče nov, Krava,
juni vis telica rjet na jar
se Uliče nov vis Krava po
primku, juni vis telica na:
na mate, na mate, na mate!
ali mate, mate, mate!

Kater se govorka, ovce vis Kose
napajajo jeno pravjo:
vove, vove, vove! de bi
žnet bel pila,

✓
Ko žvat zame klaverna,
zamisljena, grativat, malo
je ali nei, teško roje,
goveo ni prežnekje, gotovo
je kouna. Pravjo. Prevej
jo zamnejo včivvat z rožam
in drugim domaćim vinijam
Pravajo rovele, posebitn ce ker
kaj kobj ve včivvat.

Volov ima konje, vóz orže
žnim doma na grant, kakor
gudni; le za ulako konje
holj obrajtajo, ko zemlja najin
razširuhajo, ko imajo holj
voh stonal; nloh je navadna
tukej veja goveje žvine no
kmetih, konj in volov ne
upnegajo, ve li, kurej voh,
po malih kmetijah valajo kobile
in kravce, ker ne morejo
redit volov in konj.

Konze Klieņmo: fukš,
pram, ņvaic, simel,
Golite: Tuktā, prama,
ņvarca.

V
Volem pravino: beve, ņime,
šek, ņivc, murc, vmenec.

ņvenc: hevka, ņina, proza,
mavra, šekā,

ovc Klieņmo: hele: hevka;
černa pa: četra,

Ko se je kobila gonila in
postavla h žebe; Krava
pomisla, in se je gnala
h jumi; Kozja perihala
in se je dala h kozju;
presica kuhala in se je
gnala h merjase, ako je
jrat prer kajtam ulegla
merviga mladica pravins,
da je Wargla. Ako se ni
Krava uci nojalo, Kozja
perihala, tako se se je
upalo in mislilo, da sta
breje, na vista ble
jem pravino ozimke
ali jalovke.

✓ Zvebce in jurnike rezajo,
da so so bolj krotki, presice
in presnice, da se bolj redijo,
redko peteline kaparajo.

Kostrune tovčajo, da se
lutajo.

Konje upregajo u Komate
Kardes velejo navad'n Komar
del na potj ali na cest.
Ko vozijo Konje in lepe
hagrole jim nasirajo sere.
Vol upregajo v jarme, za
obvazj in na cest majo
hajj vozje, za polobovoznih
gotih kratke. Nekter imet,
je so zviel napravlat in
upregat vol u Komate,
posebno po potj.

Žvino vodms pri vel
na verni vol, zato se
imenuje privoim konj
ali vol, ker je pri vol,
ovoim ali vavnsen
ker je na verni stran.

✓ Vojje neženjo: hi, bjo,
tiii!

Na tvo listakar tii!

Na verno: hout tii!

Vo obstanejo: o, o, o!

Vole in vrave neženjo:

nej, bjo! in vavno

čako priganajo pri vel,

Na tvo jih naganajo:

neje! bjo!

Na verno: č! bjo!

Vavov obstanejo: o, o, o,

voha!

Monije vodjo na vajetih in
ujdas; po cest, po potih in
ubras; se vodjo sami, ko se
navadjo delat.

✓ vol se vizajo zoperame skupt
viteio gajilo ali riko po levih,
in rivas na is, in keji, po
cest, po potih in ubras, vodjo
se sami, ko se navadjo delat.

Živine velk ne tjepejs,
mal na: porebno ako je
konj in vov striklov, in li
rav mel. vel velou, tako
žvat porten najživjejs po
hevrah. Mapnam in partei-
jam vedno nasoujejs: de
živine ne tjepejs, de je bog,
de ne zna veit, ma vol
leit. Nola nojsi uslužbo,
in šerza vejs, de, žlo pre?
Aexava živino.

goveđa in koze naprava
vovciv, napenja žabca.
vovciv je dvoje sorte,
tmen in suh, prvi
suhim se koža v rebresa
ne loč.

goveđo in kozo, ki sta na
suhim vovciv koura, mocijo
iz revnco ali stanovrco
Na se juina sama, ali jo
vruge ližejo.

Uo goveđo, ovco in kozo
žabca napne, vajo ji
noter j an cik tobakoviga
perja.

Svene napada nova ali
hitra bolezen, sira ali
griza, kose in krevci
nogah. Ko prese gladi
za novo ali rdečo bolezen
ako se prese zametka
da se iz damo, uno ali
praprto ribe no žust,
in se se mu juria na
mesih in na rep, ako vej
teie kri se otrne, ako ne
teie kri, se sterena pride
prei. Obojjo hounem
svenam sžneplenim
vetom in fevervajrom,
ako nverje ne je, poštujajo
kisto mleko in mu ga
ponužo, če se se
bervežen.

V.
2.
9.

✓
Kovinsko žvino pri oran
in slak upregamo na vage.
vaga ima rent, kerpounk
na hanel. in to se zapre.
Govejo žvino opregamo
v ivetevnik ali ivice,
ivica se utakne u goz,
ki je uvarnu ali klamb.
Ivica je pri zavrem konc
okovana, ali ima lesens
iz gabrone, vobrovetove ali
mekone terte svito goz,
da se pripre pri oran
za kerpounk, pri slak
pa za brans, albo vesne,
in hobe maimo pa za
noike.

rekle

✓
Al' je žirina dober kromen'ama
prav furtana, in nepojena
opraven'as, al ne, poznajo
dober šikan kup, žirineje
ko jo vidjo. Ako žirina žej
kopi je vernota; ako lakoto,
je pretargana cez varny.